

În anul 2000, conf. univ. dr. Ioan Andrițoiu a împlinit vârsta de 60 de ani. Privind în urmă, se poate limpede observa că mai mult de jumătate dintre acești ani i-a închinat cu pasiune arheologiei.

S-a născut în data de 24 decembrie 1940 în satul Vinerea, într-un ținut încărcat de istorie, dacă ne gândim numai la vecinătatea orașului Cugir, pe de o parte, și la Câmpul Pâinii, pe de altă parte. În satul natal a urmat primii ani de școală. Mai apoi a urmat cursurile Liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie, între anii 1954-1957, unde profesorul Ioachim Rodeanu a știut să-i insuflă dragostea pentru istorie.

Ca urmare a interesului dobândit pentru cunoașterea istoriei, începând din anul 1958, urmează cursurile Facultății de Istorie-Filosofie din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj, în cadrul Secției Istoria României pe care a absolvit-o în anul 1963. În această perioadă a beneficiat de cursurile unei pleiade de profesori între care se numără Constantin Daicoviciu, David Prodan, Kurt Horedt, Nicolae Lascu, Virgil Vătășianu sau Mihail Macrea. Alături de aceștia, trebuie amintiți și: Sigismund Jako, Iosif Pataki, Camil Mureșan și tânărul, lector pe vremea aceea, Hadrian Daicoviciu.

Din generația domniei sale, s-au dedicat cercetării istorice Valentin Vasiliev, Nicolae Edroiu, Nicolae Cordoș, Constantin Pop și Petru Bona.

După un stagiu de doi ani, în învățământ, la liceul din orașul Cugir, între 1963 și 1965, a fost angajat la Muzeul de vechean pe postul de muzeograf - arheolog. Începuturile în domeniul arheologiei i-au fost marcate de către Octavian Floca și Mircea Rusu, primul călăuzindu-i pașii și în domeniul muzeologiei.

În afara activităților specifice postului, deși a participat la cercetări arheologice pe șantiere aparținând mai multor epoci istorice, a urmărit ca temă prioritară de cercetare cunoașterea manifestărilor culturale specifice epocii bronzului și primei vârste a fierului. Ca urmare a acestor preocupări, în anul 1974, s-a înscris la doctorat cu o temă ce aborda epoca bronzului în sud-vestul Transilvaniei. Pentru materializarea tezei de doctorat, coordonată de prof. univ. dr. Mircea Petrescu-Dâmbovița, în cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza”, din Iași, a întreprins cercetări arheologice în situri precum cele de la Țebea, Șoimuș, Crăciunești, Boiu, Deva, Hunedoara, Simeria etc. Trebuie menționat faptul că datorită cercetărilor domniei sale aceste situri sunt astăzi

bine cunoscute, unele dintre ele dând numele unor grupuri culturale. În anul 1984 a susținut teza cu titlul „*Epoca Bronzului în sud-vestul Transilvaniei*”, care va fi publicată în anul 1992 sub titlul „*Civilizația Tracilor din sud-vestul Transilvaniei în epoca bronzului*”. Cartea a apărut sub forma celui de al doilea volum al, acum prestigioasei colecții *Bibliotheca Thracologica*, editată de Institutul român de Tracologie. Ca o dovadă a aprecierii de care s-a bucurat apariția volumului, în lumea științifică, în anul următor, 1993, a fost premiată cu premiul „Nicolae Bălcescu” al Academiei Române”.

În această perioadă, în paralel, a fost membru în colectivele de cercetare și a participat la investigarea unor situri precum cele de la Cugir - „Cetate”, Subcetate - „Dealul Petriș”, Hațeg - „Cetate”, Micia - „Necropolă”, Germisara - „Thermae”, Sarmizegetusa - Regia și Ulpia Traiana Sarmizegetusa. Unele dintre rezultatele acestor cercetări s-au materializat în comunicări susținute la numeroase simpozioane, sesiuni științifice, mese rotunde sau sesiuni de rapoarte arheologice și studii publicate (a se vedea lista bibliografică). Activitatea științifică s-a materializat și prin ocuparea funcției de secretar științific al anuarului Muzeului devean, *Sargetia*.

Din anul 1990, a activat în funcția de cercetător principal III, în cadrul filialei Sibiu a Institutului Român de Tracologie, unde a avut ca preocupare științifică principală aprofundarea cunoașterii manifestărilor culturale ale epocii bronzului în spațiul intracarpatic. În această direcție, în colaborare cu Aurel Rustoiu, a cercetat cunoscutul sit arheologic de la Sighișoara - „Wietenberg”. Cei cinci ani de săpături (1991 - 1995) s-au materializat într-o lucrare monografică: *Sighișoara - Wietenberg. Locuirea preistorică și așezarea dacică*, apărută în 1998 în aceeași serie, *Bibliotheca Thracologica*, în colaborare cu Aurel Rustoiu..

Din ianuarie până în luna martie 1993 a beneficiat de o bursă de specializare și documentare oferită de Institutul Arheologic German din Berlin.

Începând din anul universitar 1993, a ocupat prin concurs postul de lector universitar la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Din martie 1997 ocupă postul de conferențiar universitar în cadrul Facultății de Științe.

Cursul fundamental de *Istorie veche Universală* pe care îl predă, reprezintă o mai veche pasiune pe care a ajuns să o pună în practică. Deasemenea, cursurile speciale: *Fenomenul indoeuropenizării*, *Spiritualitate preistorică*, *Tracii în contextul lumii antice* și *Habitatul în preistorie* - predate la studenții de la specializarea Arheologie și la masteranzi - reprezintă încununarea unor mai vechi preocupări.

Pe lângă atribuțiile pe linie didactică, în cadrul Facultății deține și funcția de șef de Catedră. Deasemenea este angrenat în granturi de cercetare, în calitate de membru al Centrului de cercetări pre- și protoistorice de pe lângă Universitatea din Alba Iulia. În acest sens trebuiesc menționate cercetările arheologice întreprinse în stațiunea de la Sibiușeni, în punctul numit de localnici „Deasupra satului”.

Prezentarea activității conf. univ. dr. Ioan Andrișoiu ne dezvăluie o perioadă care depășește treizeci și cinci de ani închinată deslușirii tainelor unor civilizații ale căror trăsături, de cele mai multe ori, le cunoaștem numai datorită urmelor materiale. A fost îndrumat în această lume fascinantă a arheologiei și, la rândul său, cu dăruire, contribuie la formarea de noi generații de arheologi, care să ducă mai departe această profesie.

La a șazecea aniversare, vă asigurăm, domnule profesor, de toată stima și de prețuirea noastră și vă urăm viață lungă și putere de muncă.

Ioșif Vasile Ferencz

BIBLIOGRAFIA LUCRĂRILOR PUBLICATE**I. Cărți**

1. *Muzeul arheologic Deva. Ghid*, Cluj, 1971, 74 p. (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
2. *Muzeul arheologic Deva. Ghid*, Ed. Meridiane, București, 1972, 47 p. (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
3. *Das archaeologische Museum Deva*, Ed. Meridiane, București, 1972, 52 p. (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
4. *Civilizația tracilor din sud-vestul Transilvaniei în epoca bronzului*, Bibliotheca Thracologica II, București, 1992, 224 p. + 76 planșe
5. *Sigihșoara Wietenberg. Descoperiri preistorice și așezarea dacică*, Bibliotheca Thracologica XXIII, București, 1997, 170 p. + 144 planșe. (În colaborare cu Aurel Rustoiu)

II. Studii și articole

1. *Obiecte recent intrate în colecția Muzeului Județean Hunedoara-Deva*, în *Sargetia*, 5, 1968, p.655-661 (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
2. *O nouă așezare din epoca bronzului la Deva*, în *Sargetia*, 6, 1969, p.37-53
3. *Deva și împrejurimile în sec. IV-XIV*, în *Sargetia*, 6, 1969, p.57-69 (În colaborare cu Ioan Petru Albu)
4. *Un nou relief votiv reprezentând pe zeița Diana*, în *RevMuz*, 6m 19699, 6, p.531-532
5. *O statueta a zeiței Diana*, în *Sargetia*, 7, 1970, p.
6. *Muzeul arheologic Deva. Ghid*, Cluj, 1971, 74 p. (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
7. *Topoare de cupru cu "brațele în cruce" în colecția muzeului din Deva*, în *Sargetia*, 8, 1971, p.37-44
8. *Noua expoziție arheologică a Muzeului județean Hunedoara-Deva*, în *RevMuz*, 8, 1971, 2, p.142-145 (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
9. *Depozitul de bronzuri de la Chergheș*, în *Apulum*, 9, 1971, p.83-92
10. *O nouă descoperire arheologică la Buituri (Hunedoara)*, în *Sargetia*, 9, 1972, p.29-33
11. *Sondaj arheologic pe Dealul Cetății Deva*, în *Sargetia*, 10, 1973, p.11-25
12. *Câteva considerații referitoare la monedele antice provenite din prezumtivul tezaur monetar de la Daneți (jud. Dolj)*, în *StComCraiova*, 1974, p.33-37 (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
13. *O monedă bizantină descoperită la Uroi*, în *Sargetia*, 11-12, 1974-1975, p.137-138
14. *Mărturii ale dezvoltării societății omenesti pe teritoriul Devei în vremurile străvechi*, în *Sargetia*, 11-12, 1974-1975, p.393-405
15. *Sondajul arheologic de la Ardeu (com. Balșa, jud. Hunedoara)*, în *CercArhBucurești*, 1975, p.181-189 (În colaborare cu Larisa Nemoianu)
16. *Descoperiri arheologice pe valea Streiului inferior*, în *Apulum*, 14, 1976, p.393-413
17. *Monumente sculpturale romane reprezentând pe Jupiter Ammon recent descoperite în Dacia Superior*, în *SCIVA*, 21, 1976, 1, p.45-54 (În colaborare cu Liviu Mărghitan)
18. *Constituirea și dezvoltarea colecției de arheologie a Muzeului județean Hunedoara-Deva*, în *Sargetia*, 13, 1977, p.551-561
19. *Cimitirul de incinerare din epoca bronzului de la Deva*, în *SCIVA*, 29, 1978, 2, p.241-256

20. *Descoperiri arheologice la Crăciunești (com. Băița, jud. Hunedoara)*, în *Apulum*, 16, 1978, p.55-71
21. *Contribuții la cunoașterea culturii Otomani din sud-vestul Transilvaniei*, în *ActaMN*, 15, 1978, p.63-83
22. *Dr.doc. Octavian Floca la a 75-a aniversare*, în *Sargetia*, 14, 1979, p.15-34
23. *Contribuții la repertoriul arheologic al județului Hunedoara*, în *Sargetia*, 14, 1979, p.15-34
24. *Șantierul arheologic Micia - necropola. Raport pentru campania de cercetări din 1978*, în *Materiale*, 13, Oradea, 1979, p.227-230
25. *Șantierul arheologic Micia (Vețel, jud. Hunedoara)*, în *CercArchBucurești*, 3, 1979, p.105-125 (În colaborare cu Lucia Marinescu, Anișoara Sion)
26. *Morminte de incinerare în necropola romană de la Micia*, în *StComCaransebeș*, 1979, p.265-274
27. *Verificări în incinta sacră a Sarmizegetusei*, în *Materiale*, 14, Tulcea, 1980, p.161-163 (În colaborare cu Hadrian Daicoviciu, Adriana Rusu)
28. *Necropola din epoca bronzului de la Târnavă (jud. Sibiu)*, în *SCIVA*, 32, 1981, 4, p.553-561
29. *Considerații asupra unor materiale arheologice aparținând bronzului târziu descoperite în împrejurimile Devei*, în *Sargetia*, 16-17, 1982-1983, p.125-137
30. *Șantierul arheologic Boiu*, în *Materiale*, 15, Brașov, 1981, p.93-97
31. *O nouă descoperire aparținând epocii bronzului la Deva*, în *Studia antiqa et archaeologica*, 1, Iași, 1983, p.44-51
32. *Cercetări arheologice la Sarmizegetusa Regia*, în *Materiale*, 15, Brașov, 1983, p.232-234 (În colaborare cu Hadrian Daicoviciu, Ștefan Ferenczi, Ioan Glodariu, Eugen Iaroslavschi, Adriana, Rusu)
33. *Epoca bronzului în sud-vestul Transilvaniei. Rezumatul tezei de doctorat*, Universitatea "Al.I. Cuza" Iași, 1984, 25p.
34. *Cercetări arheologice din termele romane de la Micia (Vețel, jud. Hunedoara)*, în *CercArhBucurești*, 7, 1984, 121-127 (În colaborare cu Lucia Marinescu, Anișoara Sion)
35. *Preliminariile epocii bronzului în sud-vestul Transilvaniei*, în *Apulum*, 22, 1985, p.9-15
36. *Note despre așezarea fortificată de la Subcetate, jud. Hunedoara*, în *Apulum*, 22, 1985, p.31-35 (În colaborare cu Valentin Vasiliev)
37. *Contribuții la cunoașterea culturii Noua în sud-vestul Transilvaniei*, în *TD*, 5, 1986, p.31- 45
38. *Contribuții la cunoașterea culturii Wietenberg în sud-vestul Transilvaniei*, în *Sargetia*, 20, 1986-1987, p.45-63
39. *Contribuții la cunoașterea bronzului timpuriu în sud-vestul Transilvaniei. Grupul cultural Șoimuș*, în *SympThrac*, 5, 1987, p.12-13
40. *Locuirea de tip Coțofeni din peștera Bolii (com. Bșnița, jud. Hunedoara)*, în *SympThrac*, 7, 1989, p.233-234 (În colaborare cu Tiberiu Mariș)
41. *Contribuții la cunoașterea bronzului timpuriu în sud-vestul Transilvaniei*, în *TD*, 10, 1989, p. 39-56
42. *Cultura Otomani în sud-vestul Transilvaniei*, în *SympThrac*, 8, 1990, Satu Mare, p. (În colaborare cu Tiberiu Mariș)
43. *Câteva considerații privind cultura Noua în Transilvania*, în *Apulum*, 27-30, 1990-1993, p.121-146 (În colaborare cu Valentin Vasiliev)

44. *Metalurgia bronzului în sud-vestul Transilvaniei. Epoca bronzului (I)*, în *Analele Banatului*, 2, 1993, p.85-117
45. *Quelques considérations concernant la culture Noua en Transylvanie*, în *Culture et civilisation au Bas Danube*, 10, 1993, Călărași, p.101-123 (În colaborare cu Valentin Vasiliev)
46. *Tezaurul de monede republicane romane de la cetatea dacică de la Piatra Roșie*, în *Apulum*, 31, 1994, p.79-121 (În colaborare cu V. Pavel)
48. *Săpăturile arheologice de la Sighișoara-Dealul Turcului (Wietenberg). Cercetările din anii 1991-1994*, în *Cercetări arheologice în aria nord-tracă*, 1, București, 1995, p.427-471 (În colaborare cu Aurel Rustoiu)
55. *Cercetări arheologice la Orăștie-"Dealul Pemilor", punctul X5, campania 1995*, în *Apulum*, 35, 1998, p.87-90 (În colaborare cu Nikolaus Boroffka)

În volume de studii

1. *Câteva considerații privind descoperirile funerare din aria culturii Wietenberg*, în *Relations thraco-illyro-helléniques. Actes du XIV-e Symposium national de Thracologie (à participation internationale), Băile Herculane, 14-19 septembre 1992*, București, 1994, p.147-169
2. *Considérations concernant la fin de l'âge du bronze dans le sud-ouest de la Transylvanie*, în *The thracian world at the crossroads of civilisations. The 7th International Congress of Thracology, may 20-26, 1996, Constanța-Mangalia-Tulcea*, Bucharest, 1996, p.224-225
4. *Raport arheologic. Sibîșeni-"Deasupra satului". Campania 1995*, în *Cronica cercetărilor arheologice. Campania 1995, Comisia Națională de Arheologie, A XXX-a Sesiune Națională de Arheologie, Brăila 2-5 mai 1996*, p.108-109.
5. *Raport arheologic. Sighișoara-Wietenberg. Campania 1995*, în *Cronica cercetărilor arheologice. Campania 1995, Comisia Națională de Arheologie, A XXXX-a Sesiune Națională de Arheologie, Brăila, 2-5 mai 1996*, p.112-113. (În colaborare cu Aurel Rustoiu)
6. *Raport de săpătură, Sibîșeni-"Deasupra satului", campania 1996*, în *Cronica cercetărilor arheologice. Campania 1996, Comisia Națională de Arheologie, A XXXI-a Sesiune Națională de Arheologie, București, 12-15 mai 1997*, p.56.
7. *Sibîșeni-"Deasupra Satului", jud. Alba*, în *Cronica cercetărilor arheologice. Campania 1997*, Călărași, 1998, p. 70-71 (În colaborare cu Cristian Popa, Gabriel Rustoiu)
8. *Sibîșeni-"Deasupra Satului" (jud. Alba)*, în *Cronica cercetărilor arheologice. Campania 1998*, Vaslui, 1999, p. 105-107 (În colaborare cu Cristian Popa)
9. *Răchita, com. Săsciori, jud. Alba. Punct: Vârful Zăpozii*, în *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2000*, Suceava, 2001, p. 202 (În colaborare cu Cristian Popa)
10. *Sibîșeni (sat înglobat com. Vințu de Jos), com. Vințu de Jos, jud. Alba. Punct: Deasupra Satului*, în *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2000*, Suceava, 2001, p. 226 (În colaborare cu Cristian Popa)

III. Manuale. Cursuri universitare

1. *Introducere în Istoria Orientului Antic*, Alba Iulia, 2002 .